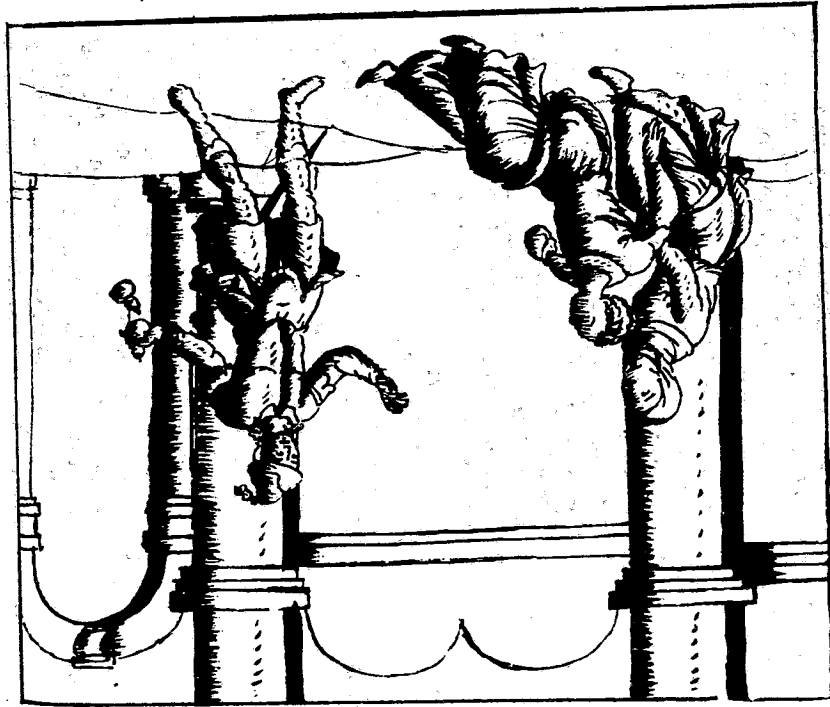

1050 ΠΟΙ. Ἦθελε κι ἄλλα νὰ τοῦ πῆ, μὰ ἡ ἐμιλιά δὲ σώνει,
 πέφτει στὴ γῆ ἄσπρη και κρυὰ πλιά παρ' ἀπὸ τὸ χιόνι
 και πλιὸ δὲν εἶχεν ἀναπνιά κ' ἡ αἰσθησὴ τῆ ἐχάθη
 κι ὅλο τὸ αἶμα ἐσύρθηκε πρὸς τῆς καρδιάς τὰ βᾶθη.
 1055 Τ' ἄλλα τῆς μέλη ἦσα νεκρά, μόνο ἡ κάρδιὰ σπαράσσει,
 ἐρόμαξε ὁ Ρωτόκριτος μὴν πὰ και τῆνε χάσει.
 Ἦσυνε γένια και μαλλιά, τὰ βᾶλε ὁ νοδὸς του ψέγει,
 ἀπέτις κ' ἔτοια πράματα ἦθελε νὰ τῆ λέγει.
 1060 Ἐδῆρνετο κ' ἡ νένα τῆς, στὰ χέρια τῆν ἐκράτει,
 λογαζόντας πὼς εἶν' νεκρή, φίλει, ἀποχαιρετᾷ τῆ
 και μοιρολόγι θλιβερό τῆ λέγεν ἡ καημένη,
 ἐλόγιαζε κ' ἐθάρρειε το πὼς νὰ 'ναι ἀποθαμένη.
 Πούρι ἠπλώσε στὸ στήθος τῆς κ' ἐσπάρασσε ἡ καρδιά τῆς,
 μ' ἀκόμη ἀπὸ τὸ στόμα τῆς μακρὰ τὸ ἡ ἐμιλιά τῆς.
 1065 Ὡ πόσο εἶναι βαρὺ πολλὰ και δυνατὸ περίσσα
 και πὼς κατέχου νὰ τὸ ποὺν ἐκεῖνοι ποὺ ἀγαπῆσα.
 τὸ 'ρβῆ καιρὸς τῆ χωριστῆς, πόσο καμῶν ἀφήνει!
 Νὰ τὸ μιλήσου δὲ μποροῦν, κ' ἡ γνώση νὰ τὸ κρίνει.
 Δὲν ἦτονε παράξενον ἂν εἶν' κ' ἡ Ἄρετούσα
 1070 ἔτοιμας λογῆς ἀπόμεινε σ' ὄ, τι τ' ἀφτιά τῆ ἀκούσα.
 Ἐξελιγῶθη, στρέφεται, λέγει ἡ γλυκειά τῆς γλώσσα:
 «Ἄσπρη, Ρωτόκριτε, θεριά σ' ἐθανατώσα;»
 Τὰ δάκρυα, ὅπου 'σαν ἄλλη μὰ εἰς τὰ βαθιά χωσμένα,
 τόπον εὐρήκασιν ἐδὼ κ' ἐτρέχασιν κ' ἐβγαῖνα.
 1075 και σιγανὰ ἐκινήσασιν, μ' ἀρχίσαν κ' ἐπληθαῖνα,
 σὰ ριγολάκι λαμπυρὸν ἐδέτσι ἐκατεβαῖνα.
 Ἀπὸ τὴν ἄλλη ὁ Ρόκριτος πάραυτος ἐνεστάθη
 και δὲν τοῦ ἐφάνετο καιρὸς νὰ τὴν κρατῆ στὰ πάθη.
 ΡΩΤ. Λέγει: «Ἄρετῆ, τὰ μοῦ 'τασσες ἐξελησιμονηθῆκα;
 1080 Γιατὶ 'ρβα ἀπὸ τὴν ξενιτιῶν ἐπίρρες τόση πρῆκα;
 Ἄλλιμονο ὅποιος γελαστῆ νὰ 'χη εἰς γυναῖκα δλίδα!
 Και ποῦ 'ναι τὰ ὄσα μοῦ 'ταξες στὴ σιδερῆ θουρίδα;»
 Ὡς τ' ἄκουσεν ἡ Ἄρετῆ σκολάζει πλιό, δὲν κλαίγει
 κι ὡσὰν ἀφορμαρὰ ρατᾶ ἰντὰ 'ναι ποὺ τῆς λέγει.
 Ἐκεῖνος πλιό ἄλλο δὲ μιλεῖ, μὰ πλύθηκεν ὀμπρός τῆς
 και τσ' ἐφάνιστη ἄλλης λογῆς ἐγίνηκε τὸ φῶς τῆς.

Εἰκ. 25. Ὁ Ρωτόκριτος πλύνεται μετὰ τὸ μαγικὸ ὄψος.

1085

Ἦλιμπεν ὁ Ρωτόκριτος βγάνοντας τὸ μελάνι,
πάλι τὴν πρόωτην ὁμορφιά τὸ πρόσωπό του πιάνει.

Χρυσά ἐγενήκαν τὰ μαλλιά, τὰ χέρια μαρμαρένια
κ' ἡ ὄψη του ἀσπροκόκκινη, τὰ κάλλη ζαχαρένια.

Γνωρίζει τον ἢ Ἀρετῆ, καλά τότε θυμάται,
μὰ δὲν κατέχει ζυπητῆ ἂν εἶναι ἢ ἂν κοιμάται.

Ξαναλιγώνειται ἡ φωνὴ ἄπ' τῆς χαρᾶς τὴν τόση
κ' ἔκλινε μιά και δὴ φορὲς χάμαι στὴ γῆ νὰ δόση.

Ἀγκαλιαστῆ τὴν ἤπισεν ἡ νένα τση, ἡ Φροσύνη,
κρατᾷ τὴ νὰ τὸ ἄποδιαβῆ ἡ λιγωμάρα ἐκεῖνη.

Ἦστεκεν ὁ Ρωτόκριτος, δὲ θέλει νὰ σιωπῶση,
μὴ ἀνίμενε τὴν Ἀρετῆ θέλημα νὰ τοῦ δόση.

Ἐξελιγώθη, στρέφεται, μὲ σπλάγχνος τὴν ἐθώρει
καὶ νὰ μιλήσῃ ἄπ' τῆς χαρᾶς ἀκόμη δὲν ἐμπόρει.

ΑΡΕ. Σὲν ἐπαρασυνήφερε: «Ἐστὶ σαι ποῦρι, λέγει,
ἀπαρθινά ν' πῶς σὲ θωρῶ, γῆ ὄνειρο μὲ παιδεύγει,

γῆ κομπομένος λογιτοῖς σήμερο μὲ πειράζει,
γῆ φαντασὰ πατάσσει με και δείχνει πῶς τοῦ μοιάζει.»

ΠΟΙ. Τὰ μάτια τση ἀπὸ τῆς χαρᾶς ποτάμια ἐκατεβάζα
καὶ μὲ τὰ δάκρυα, πού βγανε τὴν πρῶτη, δὲν ἐμοιάζα.

Τὰ πρῶτα ἐβρόζα ἀσὰ θερμό, πικριά, φαρμακεμένα,
καὶ τούτα ἐτρέχα δροσερά, γλυκιά και ζαχαρένια.

Σὲν τὸ λουλουδι πού ὁμορφο παρ' ἄλλο ἡ φύση κάνει
κ' ἔρθη ἄνεμος μὲ τὴ χιονιά νὰ τὸ ψυγομαράνη

κ' ἡ ὁμορφιά του χάνεται, τὴ μυρωδιά δὲν ἔχει,
ὄση ὥραν εἶναι ἀνεμικὴ και ὄση ὥρα χιόνι βρέχει·

μὰ ὡς ἔβγη ὁ ἥλιος νὰ τὸ δῆ κ' ἡ ζέστη νὰ τοῦ δόση,
καὶ νὰ ὁμορφίσῃ τὸ ζιμιό, τὰ φύλλα νὰ ξαπλώση,

τὸ χιόνι ἀπὸ τρίγυρου του χάμαι νερό τὸ ρίχνει,
τὴ μυρωδιά, τὴν ὁμορφιάν ὡσάν και πρῶτας δείχνει,

ὄλες τοῖς χάρεις σάν ἐβγῆ ὁ ἥλιος τοῦ τοῖς διδοί,
πὸ τὸ χεν ἀσκημο ἡ χιονιά στής νύκτας τὸ σκοτίδι·

ἔτσι χαν και τὴν Ἀρετῆ τὰ πᾶθη μαρμαρένη
και ἀσούσουμη και ἀνέγνηρη, κακὰ κατασταμένη.

Κ' ἡ σκοτεινάντρα τσῆ φλακῆς, τοῦ λογιτοῦ ἡ κρούτη
πολλὰ ἄσκημην ἐκάμασι τὴν ὁμορφῆς τῆς νιότη.

1100

1105

1110

1115

1120

1125

Μὰ σὺν εἶδε τὸν ἥλιο τῆς μὲς στὴ φλακῆ κ' ἐμπῆκε,
ἐξανανίγη τὸ ζιμιό, τὴν ἀσκημιάν ἐφῆκε·

ἐγίνευσεν ἡ ὁμορφιά πὸ τσῆ το μακρεμένη,
ἦβρασε πάλι, ἐνέζησε, ὀπού το χιονισμένη.

Ἦκλαγε, δὲν ἐχόρτασε νὰ τοῦ μιλή τὸς πόνοους,
πὸ ἐβόσταν ὄγια λόγου του τόσους καιροὺς και χρόνοους.

Ἦκλαγε και ὁ Ρωτόκριτος τὰ πᾶθη τῶν κιντώων,
βλέποντας πῶς εὐρίσκειτο μιά του κερά για κέινο,

κ' ἴντ' ἀσκημιὰ χε και ἀσαλιά τὸ ρούχον ὀπού ἐφόρει
και ἀπὸ τὰ νόγια ὡς τὴν κορφῆ κλαίγοντας τὴν ἐθώρει.

Ἐπάσσει τὰ κλάσματα και τῆς χαρᾶς ἡ ζάλη,
τσὶ πρῶτες τὸς ἀθιβολὲς ξαναμιλοῦσι πάλι.

ΑΡΕ. «Ἄμε πέ, λέγει ἡ Ἀρετῆ, γλήγορα τοῦ κυροῦ μου
πῶς νὰ σὲ πάρω γι' ἄντρα μου ἦβαλα ἐδὰ στὸ νοῦ μου.

Κι ὡς πέψη νὰ βῆθι συντροφιά και τ' ἀκριβιά μου ρούχα,
πὸν πάντα για ἐξφάντωςες και για τσὶ σκόλες μου χὰ,

νὰ στολιστῶ και νὰ πλωθῶ και νὰ βῶω στὸ παλάτι,
γιατὶ μαι βούρκα και πηλά και ὄλο ἀσαλιὲς γεμάτη.

Μὰ νὰ μου γγίξῃς, κάτεχε, ἀκόμη δὲ σ' ἀφήνω,
ὄστε νὰ δώση ὁ κύρης μου τὸ θέλημα ἐκεῖνο·

νὰ συμπαθίσῃ ἐσὲ κ' ἐμέ, τὸ βάρος του νὰ λειώση
κ' ἡ ὄργηα τσῆ μάνος μου κ' ἡ μάχη νὰ τελειώση.

Μαύρισε πάλι, ἀσκήμισε, κιανεις μὴ σὲ γνωρίση
κ' ἐκεῖνα ὀπού περνῶν κουρφα πάγη και μολογήση.

Κι ὁμπρὸς στὸν κύρη μου ὕστερα νὰ ζοιολογηθοῦσι,
ποῖος εἶσαι νὰ γνωρίσουςι και τότες νὰ σὲ δοῦσι·

νὰ τὸς φανῆ παρᾶξενο, νὰ τὸ θαμάξουν ὄλοι,
νὰ ζετελειώσης μὲ τιμὲς τοῦ γάμου μας τὴ σκόλη».

ΠΟΙ. Ἦπίασεν ὁ Ρωτόκριτος τ' ἄλλο φλάσκῃ και βάνει.
στὸ πρόσωπο κ' εἰς τὰ μαλλιά σὺν πρῶτας τὸ μελάνι.

Ἦγνήη πάλι ἀνέγνηρος κ' οἱ ἀπόξω δὲ γροικοῦσι
ἐκεῖνα πὸ ἐγενήκασι κ' ἐκεῖνα πὸ μιλῶσι.

Κουρφή χαρὰ χε ἡ Ἀρετῆ, κουρφή χαρὰ ἡ Φροσύνη,
τὸ πεθυμοῦσαν σ' τὸ οὐρανοὺς χάμαι στὴ γῆν ἐγίνη.

Τὸ βγήκεν ὄξω ἀπ' τῆς φλακῆν, ὁ Ρόκριτος εὐρίσκει
τσὶ φρόνιμοους, τσὶ γέροντες, διδοί τὸς τὸ κανισκί.

1130

1135

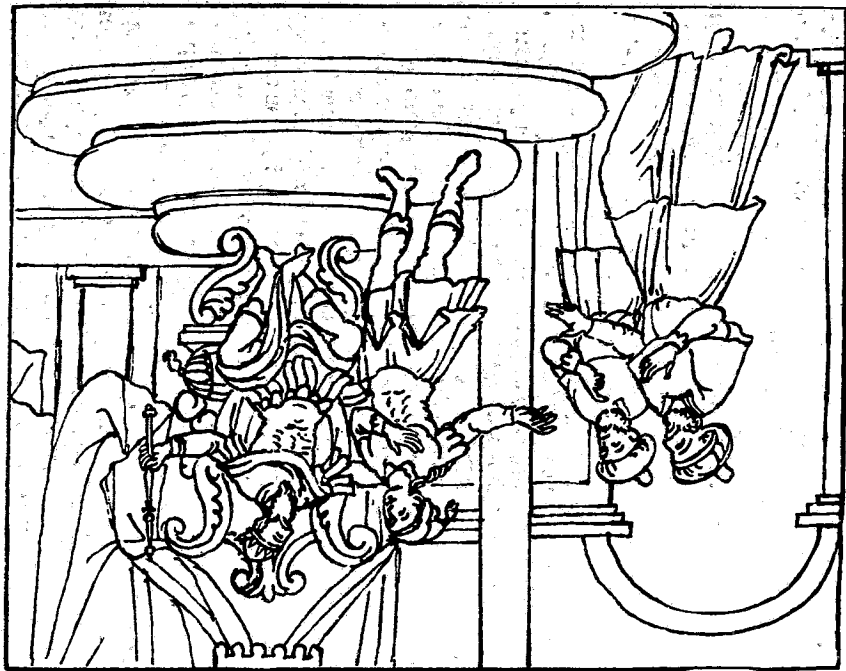
1140

1145

1150

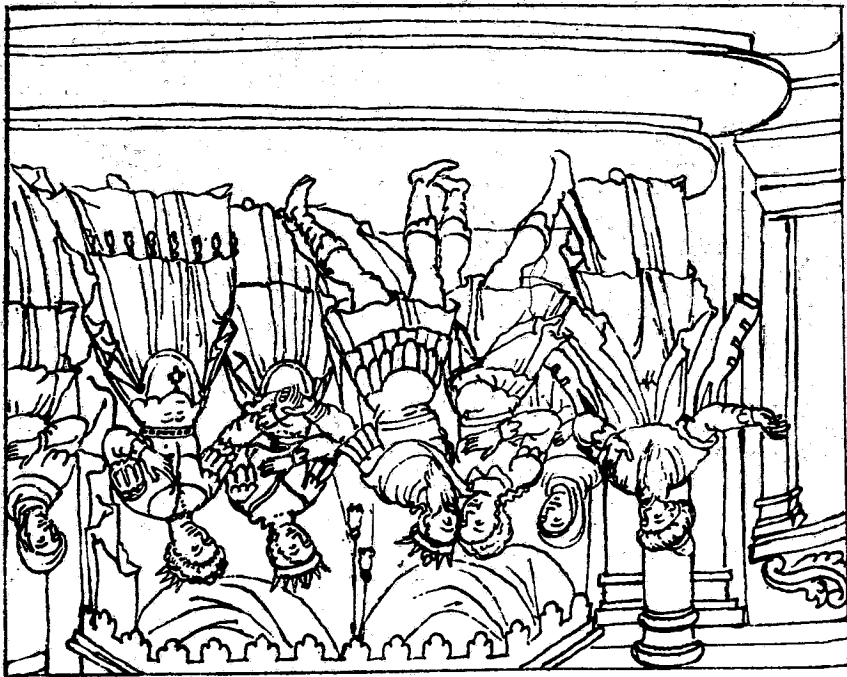
1155

- ΡΩΤ.** Λέγει τως: «Ἐσθιάστικε τοῦ ρήγα ἢ θυγατέρα
ὁ γάμος νὰ ξετελειωθῆ ἐξούτη τὴν ἡμέρα.
Τὰ δύσκολα καὶ τὰ βαρὰ ἐδὰ ναι ἀναπατημένα.
1160
κι ἄντρα τση ἐθελημάτῃς καὶ θεὸ νὰ πόρη ἐμένο».
καὶ κράζουσι τὴν Ἀρετὴ μεγάλη καλομοῖρα.
Πάγει ἡ Λαλιά στοῦ βασιλιού, σκορπᾷ σ' ὅλη τὴ χώρα,
πὼς εἰς τὸ γάμο τσ' Ἀρετῆς ἐδὰ ῥθεν ἡ καλὴ ὄρα.
1165
Τὶς πλάλει στῆ μιά μερὰ καὶ τὶς γλακᾶ στὴν ἄλλη,
ὅλοι ἐπεριοριστήκασι μὲ τῆς χαρῆς τῆ ζῶλη.
Γροικᾶ το κι ὁ Πολύδορος, παράξενο τοῦ ἔφάνη
πὼς μ' ἄλλον ἄντρα ἢ Ἀρετῆ ἐσμῆζε γάμου κάνει.
1170
Ἦκλαψε κ' ἐνεδάκρωσε καὶ βαρναστανάζει.
κι οὐδὲ γελᾷ οὐδὲ χαιρεταί, μὰ σὰ θλιμμένος μοιάζει
καὶ πρᾶμα ποῦ δὲν ἤλπιζε γροικᾶ τὴν ὄρα ἐκαινῆ
κι ὀγιά τὸ φίλο ἐλόγιαζε ποῦ νὰ ναι κ' ἴντα ἐγίνη.
1175
Δυὸ μῆνες ἐπεράσασι ὅπου τὸ στρατολάτη
στὴν Ἐγριπο ὁ Ρωτόκριτος χωσιμένο τὸν ἐκράτει
κι οὐδὲ μαντάτο οὐδὲ γραφῆ δὲν ἤπευε νὰ μάθῃ
κ' ἐλόγιαζε καθημερνὸ κ' ἐθάρρει πὼς ἐχάθη.
Κ' ἦτο θανάτου μαχαρὰ ἢ παιδα ποῦ τὸν κρίνει,
δὲν ξεβρόντας ὁ φίλος του ποῦ νὰ ναι κ' ἴντα ἐγίνη.
1180
Ἄλλοι στῆ χώρα χαιρουνται κ' ἐτούτος εἶν θλιμμένος,
ἐτούτος κι ὁ Πεζόστρατος ὁ κατασφαλισμένος.
Κ' οἱ δυὸ ἐγροικοῦσαν τσι χαρῆς τοῦ γάμου κι ὅ,τι ἐκάνα,
καὶ μαχαριεῖς ἀγιάτρευτες εἰς τὴν καρδιὰν ἐβάνα.
Κρατοῦν τὴν πρίκαν τως χωστή, κίανεις δὲν τοὺς γνωρίζει,
γιατὶ ἐφοβούντανε πολλὰ τὸ ρήγα ὅπου τσ' ὀρίζει.
1185
Ἐπῆγεν ὁ Ρωτόκριτος στοῦ ἀφέντη τὰ μαντάτα,
σκόφτει, περιλαμπάνει τον κι ὀλόχαρος γροικᾶ τα.
Ἦ ἀγριοσύνη ἐμέρωσε, δὲ στράφεται πλιό, δὲ βρέχει,
τὴν Ἀρετούσα ὁ κύρης της καλὸ παιδί τὴν ἔχει.
Ἐπάψασιν οἱ λογισμοὶ ποῦ τὸν ἐπυρνανόσα,
1190
πάλι στὰ φύλλα τσι καρδιάς ἐπιπῆκε ἢ Ἀρετούσα.
Εὐκόλον εἶναι τὸ παιδί, μὲ τὸ γονὴ του ἂ σφάλῃ
καὶ τοῦ ὀργιστῆ, σὸ σπλάχνος τοῦ νὰ τὸ γιαγεῖρη πάλι.

Εἰκ. 26. Ὁ Ρωτόκριτος ἀναγγέλλει ὅτι ἡ Ἀρετούσα δέχεται τὸ γάμο.

- 1340 *Ἰντα κακὸ σοῦ κάμμε κ' ἴντ' ἄβαλες στὸ νοῦ σου
κ' ἐζύγωφες τὸν κῆρη μου ποῦ τὸν τοῦ παλατιοῦ σου;
Κ' εἶν' πέντε χρόνοι σήμερο ποῦ ἡ ὄρητ' ἀ σου ἐκράται·
κισαῖς μας δὲν ἐπάτησε σὲ τούτο τὸ παλάτι.
1345 Καὶ μ' ὄλο ποῦ μ' ἐξόρισε, τ' ἀφτιά μου ὄννε ἀκοῦσα,
οἱ Βλάχοι πὸς σὲ ὄχφρέμανε καὶ πὸς σ' ἐπολεμοῦσα,
πὸνο μεγάλο στὴν καρδιὰν ἐγροίκτησα καὶ πρίκα
καὶ βάσανο μοῦ ἐδώκασι τὰ πάθη· ποῦ σ' ἐρῆκα
καὶ δὲν ἐμπόρου νὰ γροικῶ πὸς εἶσαι σ' τόση μάχη
καὶ πὸς θε νὰ σοῦ πάρουσι τὴν ἀφεντιὰν οἱ Βλάχοι,
κ' ἐγὼ νὰ μαι στὴν ξενιτιὰ κ' ἐγὼ νὰ μαι στὰ ξένα
κ' ἐξελησιόνησα ζιμιὸ τὰ μοῦ ἄχες καμωμένα.
1350 Κ' ἦρθα τὸ γληγορύτερο, σ' βοήθεια σου ἐπολέμου
καὶ νὰ γλοτώσω οὐδ' ὄλιτζ' αὐδ' ἐθάρρουν το ποτέ μου.
Εἶδες ἐκεῖνα τὰ καμα, π' ἄλλος δὲν τὰ δυνάστη,
κ' εἰς μιά μπαμπακερη κλαστὴν ἡ ζήση μου ἐκρεμάστη.
1355 *Ο, τι ἦκαμα γιὰ λόγου σου χόρη, σ' ἐμὲ μὴν ἔχης,
γιατὶ σκλάβος καὶ δοῦλος σου εἶμαι, νὰ τὸ κατέχης.
Σὲ περᾶζόμενο καιρὸ στὴ χόρα σου ἐκατοῖκου
κ' ἦρχουμου στὸ παλάτι σου, τὴν ἐμιλιά σου ἐγροίκου
καὶ μὲ τὸν κῆρη μου συγχινὰ ἐμίλειε ἡ ἀφεντιὰ σου,
1360 γιατί ἦτον πάντα μπιστικός καὶ συμβουλόταρός σου,
Κ' ἡ ὄχφρητ' ἀ σου ἀνὲν κρατῆ ἀκόμη, βασιλιὰ μου,
πέ μου το νὰ ξενιτευτῶ, νὰ μὴ φανῆ ἡ φανειά μου.
Κι ἂν εἶν' κ' ἐκείνη ἡ προξενιά, ποῦ σοῦ ἴεν ὁ γονιός μου,
1365 ἀκόμη σκαντάλιξη σε, θάνατο πιάσε δὸς μου.
Κι ἂν εἶν' κ' ἡ θυγατέρα σου, ποῦ ἀκόμη δὲν κατέχει
ποῖός εἶμαι, σὰν μαθητευτῶ, εἰς ὄχφρητ' ἀ της μ' ἔχη,
θέλω νὰ ξοριστῶ μακρὰ, ὅπου θωροῦν τὰ μάτια,
κι ὄς τάξω δὲν ἐδοῦλεψα σὲ τοῦτα τὰ παλάτια.
1370 *Ανεγνωρος ἐγίνηκα, μὰ τώρα νὰ μὲ δῆτε,
ποῖός εἶμαι νὰ γνωρίσετε κι ἀλλήλως νὰ τὸ πῆτε).
Ποι. Τὴν ὄρα ἐκείνη ποῦ μιλεῖ κι ὅπου τ' ἀνιθιβάνει,
πάντ' ἄχεν εἰς τὸ πρόσωπο τὸ μαγικὸ μελάνι·
κι ὁ βασιλιάς κ' ἡ ρήγισσα κι ὄλοι ποῦ τὸ γροικοῦσα
κοιμῶνται τὼς ἐφαίνετο κι ὄνειρο τὸ θαρροῦσα.

Εἰκ. 31. Ὁ πηγας φιαεὶ τὸ ποτόκπιτο καὶ εὐλογεὶ τὸ γάμο.

Κρατούσι το γιά θάμασμα, πράμα πολλά μεγάλο
κ' εἰς κάθε λόγο ἐστρέφοντα κ' ἔθωρειε γέψ τόν ἄλλο.

Λογιάζον κι ὁ Ρωτόκριτος πὸς βρίσκειται σὰ ἔξνα
καὶ τοῦτα, ὅπου τόσε μιλᾷ, τοῦ τὰ ἔχε ἐκεῖ πωμένα.

Μὰ σὺν ἐπίασε τὸ νερό, τὸ πρόσπο τοῦ πλύνει,
τ' ἀπαρθινὰ ἐφανερώσε κι ὁ Ρώκριτος ἐγίνη.

1375
1380
«Ὅλοι ἐπομείνα ἀσάλευτοι ἔτσι νὰ τόνε δοῦσι,
δὲν ξέρουν γη ψοματινὰ γη ἀλήθια τὸ θοροῦσι.

Δὲν ἔχει ὁ κόρης κρατημιό, μηδὲ ἡ καμμένη μάνα,
τρέχουσι καὶ με κλάπηματα τὸν ἐπεριλαμπάνα.

1385
Δὲν ἔχωρατῖναν οἱ φτωχοὶ τὸ σπλάγγνος νὰ τοῦ δείξου,
δὲν τὸ λογιάζασανε πλιό μ' ἔτσιον ὄγιο νὰ σμίξου.

Φωνὲς μεγάλες στο λαὸ χαρᾶς ἐγροικηθῆκα,
ἡ χώρα ὅλη ἐνεγάλλιασε, πῶθὲς δὲν εἶχε πρίκα.

1390
«Ὁ ρήγας κάνει καὶ σοποῦν κι ἀπόκεις ἀρχινίζει
κ' ἡ ὄχθηρτα κ' ἡ ὄρηγτα σ' σπλάγγνος πολὺ γυρίζει.

ΒΑΣ. Λέγει του: «Τιέ μου, ἄς πάνουσιν ὅλα τὰ περασμένα,
γη ἐγὼ σφαλα γη ἐσὺ σφαλες, ἄς εἰν' συμπαθημένα.

1395
Κι ἀπαις κ' οἱ χρόνοι κ' οἱ καιροὶ τέλος καλὸν ἐφέρα,
ἄς τὴ χαροῦμεν ὅλοι μᾶς τὴ σημερινὴν ἡμέρα.

Κι ἀπαις ἐμέλλετον ἐσὲ ἡ Ἀρετῆ, ὄχι σ' ἄλλο,
εἰς τὸ θρονί μου σήμερο σὰ ρήγα νὰ σὲ βάλω,

1400
νὰ δρίζης, σὰ σοῦ φαίνεται, τὲς χῶρες καὶ τὰ πλούτη,
γυναῖκα σου καὶ ταίρι σου σοῦ δίδο νὰ ν' καὶ τοῦτη.

«Ἐγὼ κατέχεις, καλογιέ, γέροντας εἶμαι τώρα
καὶ δὲ μπορῶ νὰ γνοιάζωμαι κείνα ποῦ θέλει ἡ χώρα:

καὶ τὰ ρηγάτα κ' οἱ ἀφεντιές ἐσένα πρέπου, γιέ μου,
κι ἄς τάξω πὸς δὲν τὰ ρίξα μηδ' εἶδα τα ποτέ μου.

Μὲ τὴν εὐχὴ μας ὀλωνῶν, ὡσὰν τὸ πεθμοῦμε,
νὰ κάμετε κληρονομιά καὶ τέκνα σὰς νὰ δοῦμε.»

1405
ΠΟΙ. Τοῦτα τὰ λόγια ὁ βασιλιάς με κλάπηματα τὰ ἐμίλειε
κ' ἔχε τον στήν ἀγκάλῃ του, με σπλάγγνος τὸν ἐφίλειε.

ΒΑΣ. ἤκραξε καὶ τὴν Ἀρετῆ, λέγει της: «Θυγατέρα,
τὸ γάμο σου ἐξετέλειωσα ἐποῦτη τὴν ἡμέρα.

1410
Ἐσὺ μέλλεις τοῦ Ρώκριτου, σὶδὸν οὐρανὸν ἐγράφη,
γιὰ κείνο ἡ γνώμη σου εὐκόλα σ' ἔτοῦτον ἐνεπαύτη.

Εἰκ. 32. Ερωτόκριτος καὶ Πλοῦτος.

Ἡδιωξές τοὺς ρηγούλους κ' ἔγνοια ἄπ' αὐτοὺς δὲν ἔχεις
κ' εἰς τοῦτο ἐβλημάτεψες, δίχως νὰ τὸν κατέχης.

Ξάνο τὸν ἐλογιάσαμε καὶ ξένο τὸν ἐλέγα

κ' ἐτούτος εἶν' ὁ Ρῶκριτος, τῆς ἀντραϊᾶς ἡ φλέγα.

Κι ἀπειτίς μαῦρος σου ῥεσε, σάν ὄλοι μοῦ τὸ λέσι,

ἐδὰ ποῦ ἂν ἄστρος καὶ ζαθός, καλύτερα σ' ἄρσει.

Εὐχὴ τσ' εὐχῆς μου νὰ ἔχετε κι ὄ, τι ἐκατηγόρηθης

χαρῆς νὰ σοῦ γυρίσουσιν εἰς ὄ, τι ἐδὰ ἐβουλήθης

κ' ἦκαμες κείνο ποῦ θέλα κ' ἦγίανες τὴν πλῆγῃ μου,

ποῦ ἂν εἶχες πῆ τ' ὄχι κ' ἐδὰ, ἄθρωπος πλιὸ δὲν ἦμου·

γιατὶ κάμε· για λόγου μας θαμιάσματα μεγάλα

κ' οἱ χάρεις του μὲς στὴν καρδιά καὶ νοῦ μου τὸν ἐβόλα.

Δὲν εἶναι ρήγας σάν ἐμᾶς, μὰ ἡ χάρη του εἶναι τόση,

ποῦ ρήγα τότε κράζουσι σὲ δύναμη καὶ γνώση!

κ' ἐκείνα ποῦ ἀφεντεύομε, τοὶ χῶρες κι ὄλα τ' ἄλλα

αὐτῆνος μᾶς τὰ κέρδεσε μὲ κίντυνα μεγάλα.

Εὐχαριστῶ τοῦ ριζικοῦ ποῦ σοῦ ᾄσκε ἔτοια γνώμη,

ποῦ ᾄγεις πὸς δὲν ἤθελῆς νὰ παντρευτῆς ἀκόμη

κ' ἐφύλαγε ὡς τὸ ὑστερο κανίσκι νὰ μοῦ φέρῃ

ἐναν ὅπου μ' ἐγλύτωκε, νὰ σοῦ τὸν κάμω ταίρι.

Χαίρου λοιπὸ, παιδάκι μου, σὺ χαίρομέσταν ὄλοι

καὶ σὰ μᾶς ἀνεγέλλασε τοῦ γάμου σας ἡ σκόλη

κ' ἔπαρε μὲ καλὴ καρδιά τὰ κανισκῆγει ἡ Μοῖρα

κ' ἐνῶ ποτὲ μου ἔτοια χαρὰ σάν τούτῃ δὲν ἐπῆρα.

Ἄς εἶστε πάντα μὰ βουλή καὶ πάντα συβασμένοι,

γιατὶ τοὶ ἀνάγκες καὶ κακὰ ἡ σύβαση τὰ γιάνει.

Μὲ πονηριὰν ἡ Ἀρετὴ κάνει πὸς δὲν κατέχει

πρωτότερας ὄ, τι θορεῖ κ' εἰς τοῦτο γνώστην ἔχει.

Τὰ φροῦδια τῆς ἐνεσήκωσε μὲ μαστοριὰν ἡ κόρη,

δεύγει πὸς τὸ θαμάζεται, στὸν οὐρανὸν ἔθορει.

Δεῖγναι πὸς ἀνεπόλιπτόν εἶν' κείνον ὅπου βλέπει

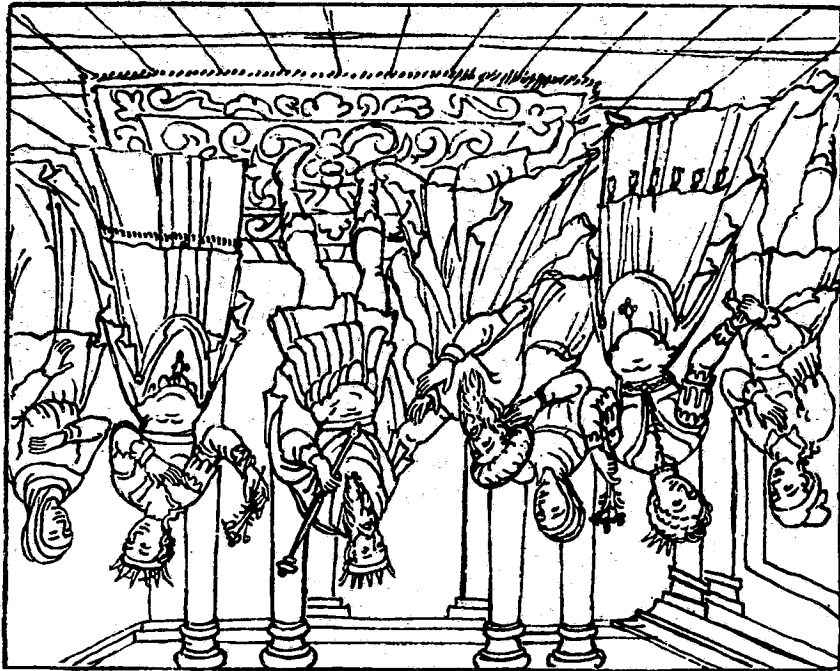
κ' ἐδάγκανε τὰ χεῖλη τῆς, ὄ τοῦτο ἔπαινος τῆς πρέπει.

Ἐκόμπωσε ὄλο τὸ λαὸ καὶ κάνει καὶ λογιᾶζου

τὰ ψόματα γι' ἀπαρθινά, γιατί τσ' ἀλήθειας μοιάζου.

Μὲ λίγα λόγια φρόνιμα τὸν κόρη ἀποφασίζει

νὰ κάμη ἐκείνο ποῦ γροικᾶ κ' ἐκείνον ὅπου ὀρίζει.

Εἰκ. 33. Ὁ Πιζόστρωτος μιλᾷ στὸ ρήγα.